

PROGRAMA
aferență examenului de aptitudini
în vederea obținerii calității de contabil autorizat,
sesiunea ordinară noiembrie 2023

1. CONTABILITATE

Capitolul I
CONTABILITATE ȘI RAPORTARE FINANCIARĂ CONFORME
REGLEMENTĂRILOR NAȚIONALE

- I. CONTABILITATEA ȘI RAPORTAREA FINANCIARĂ A ENTITĂȚILOR ECONOMICE:
1. Obligații care le revin, potrivit legii, persoanelor juridice, pe linia organizării și conducerii contabilității
  2. Regimul documentelor financiar - contabile
  3. Aria de aplicare a OMFP nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare (aria de aplicare, moneda de raportare, calculul și analiza criteriilor de mărime, stabilirea obligațiilor de raportare financiară și a obligațiilor de auditare)
  4. Obiectivul situațiilor financiare
  5. Utilizatorii situațiilor financiare. Caracteristicile calitative ale situațiilor financiare anuale
  6. Elementele situațiilor financiare (active, datorii, capitaluri proprii, cheltuieli, venituri, fluxuri de numerar)
  7. Principiile contabile generale. Reguli generale privind recunoașterea și evaluarea
  8. Contabilitatea activelor imobilizate (recunoașterea; evaluarea inițială; cheltuieli ulterioare; evaluarea la data bilanțului; amortizarea; ajustările pentru depreciere; reevaluarea imobilizărilor corporale; cedarea și casarea; imobilizări corporale utilizate în baza contractelor de leasing; tratamente contabile aferente imobilizărilor necorporale, imobilizărilor corporale, investițiilor imobiliare, activelor biologice productive, activelor corporale de explorare și evaluare a resurselor minerale, imobilizărilor financiare; transferuri între diferite categorii de active; active primite prin transfer de la clienți; cerințe privind prezentarea de informații, etc.)
  9. Contabilitatea activelor circulante (recunoașterea; evaluarea inițială; evaluarea la data bilanțului; evaluarea la ieșire; tratamente contabile privind stocurile, investițiile pe termen scurt și casa și conturile la bănci; transferuri între diferite categorii de active; contabilitatea decontărilor cu clienții, furnizorii, asigurările și protecția socială, bugetul statului și fondurile speciale, debitorii diverși; ajustările pentru deprecierea creanțelor; cerințe privind prezentarea de informații, etc.)
  10. Contabilitatea datoriilor pe termen scurt (contabilitatea decontărilor cu furnizorii, clienții, asigurările și protecția socială, bugetul statului și fondurile speciale, creditorii diverși, contabilitatea datoriilor financiare pe termen scurt, cerințe privind prezentarea de informații, etc.)
  11. Contabilitatea cheltuielilor și veniturilor în avans
  12. Contabilitatea subvențiilor (recunoașterea subvențiilor; recunoașterea veniturilor din subvențiile aferente activelor; recunoașterea veniturilor din subvențiile aferente veniturilor; subvențiile nemonetare la valoarea justă; rambursări de subvenții; cerințe privind prezentarea de informații)
  13. Contabilitatea provizioanelor (tipuri de provizioane; recunoaștere; evaluare și măsurare; diferențe între provizioane și datorii; utilizarea provizioanelor; cerințe privind prezentarea de informații, etc.)

14. Contabilitatea capitalurilor (contabilitatea capitalului social; contabilitatea primelor și rezervelor; contabilitatea rezultatului reportat și a rezultatului exercițiului, inclusiv corectarea erorilor contabile; repartizarea profitului; cerințe privind prezentarea de informații)
15. Contabilitatea datoriilor pe termen lung (recunoașterea, evaluarea, contabilitatea datoriilor pe termen lung, cerințe privind prezentarea de informații)
16. Contabilitatea veniturilor și cheltuielilor (recunoaștere, evaluare, sistemul de conturi, tratamente contabile aferente diferitelor categorii de venituri (venituri din vânzarea bunurilor, venituri din prestări de servicii, venituri din chirii și redevențe, venituri din dobânzi și dividende, alte venituri)
17. Contabilitatea elementelor extrabilanțiere (delimitări, structuri, angajamente acordate și primite, operații în afara bilanțului, datorii și active contingente - recunoaștere, evaluare, delimitarea provizioane – datorii contingente, delimitarea active – active contingente, cerințe privind prezentarea de informații)

II. CONTABILITATEA OPERAȚIUNILOR DE FUZIUNE, DIVIZARE ȘI LICHIDARE ÎN CONFORMITATE CU REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE– OMFP NR. 897/2015 PENTRU APROBAREA NORMELOR METODOLOGICE PRIVIND REFLECTAREA ÎN CONTABILITATE A PRINCIPALELOR OPERAȚIUNI DE FUZIUNE, DIVIZARE, DIZOLVARE ȘI LICHIDARE A SOCIETĂȚILOR, PRECUM ȘI DE RETRAGERE SAU EXCLUDERE A UNOR ASOCIAȚII DIN CADRUL SOCIETĂȚILOR

A. OPERAȚIUNI DE FUZIUNE

1. Definierea fuziunii
2. Etapele fuziunii conform Legii societăților nr. 31/1990
3. Aspecte contabile privind fuziunea
4. Aspecte fiscale privind fuziunea (Reguli privind impozitul pe profit, Reguli privind impozitul pe veniturile microîntreprinderilor în cazul societăților care se dizolvă în urma operațiunilor de fuziune, Reguli privind TVA)
5. Contabilitatea fuziunii societăților:
  - 5.1. Metoda activului net contabil (Fuziunea prin absorbție prin care una sau mai multe societăți transferă în totalitate patrimoniul lor unei alte societăți existente; Fuziunea prin contopire - prin care mai multe societăți transferă în totalitate patrimoniul lor unei societăți nou-constituite în acest scop).
  - 5.2. Metoda evaluării globale (Fuziunea societăților independente, Fuziunea în cazul în care societatea absorbantă are capitaluri proprii negative iar societatea absorbită are capitaluri proprii pozitive, Fuziunea în cazul în care societatea absorbită deține titluri la societatea absorbantă, Fuziunea în cazul în care societatea absorbantă deține titluri la societatea absorbită, Fuziunea în cazul în care societățile dețin participării reciproce, Fuziunea prin care mai multe societăți transferă în totalitate patrimoniul lor unei societăți nou-constituite, Fuziunea în cazul în care societatea absorbantă deține în totalitate acțiunile societății absorbite).

B. OPERAȚIUNI DE DIVIZARE

1. Definierea divizării
2. Etapele divizării conform Legii societăților nr. 31/1990
3. Aspecte contabile privind divizarea
4. Aspecte fiscale privind divizarea (Reguli privind impozitul pe profit, Reguli privind impozitul pe veniturile microîntreprinderilor, Reguli privind TVA)
5. Contabilitatea divizării societăților:
  - 5.1. Metoda activului net contabil (Divizarea societăților cu încetarea existenței acestora, Divizarea societăților fără încetarea existenței acestora. Desprindere în interesul

acționarilor/asociaților, Divizarea societăților fără încetarea existenței acestora. Desprindere în interesul societății)

- 5.2. Metoda evaluării globale (Divizarea societăților cu încetarea existenței acestora, Divizarea societăților fără încetarea existenței acestora. Desprindere în interesul acționarilor/asociați, Divizarea societăților fără încetarea existenței acestora. Desprindere în interesul societății)

C. LICHIDARE ȘI FALIMENT

1. Aspecte juridice privind procedura de lichidare conform Legii nr. 31/1990 (Dizolvarea societăților, Lichidarea societăților)
2. Aspecte juridice privind falimentul conform Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență
3. Aspecte contabile privind lichidarea
4. Aspecte fiscale privind lichidarea (Reguli privind impozitul pe profit, Reguli privind impozitul pe veniturile microîntreprinderilor, Reguli privind impozitul pe venit, Reguli privind TVA)
5. Contabilitatea lichidării și a falimentului societăților (Lichidarea hotărâtă de adunarea generală a acționarilor/asociaților, în situația în care disponibilitățile bănești rezultate în urma lichidării asigură achitarea datoriilor, Lichidarea societății în urma declarării falimentului acesteia, Falimentul unei societăți, în situația în care disponibilitățile bănești rezultate în urma lichidării nu asigură achitarea datoriilor)

D. RETRAGEREA SAU EXCLUDEREA UNOR ASOCIAȚI/AȚIONARI DIN CADRUL SOCIETĂȚILOR

1. Aspecte juridice privind retragerea sau excluderea unor asociați/acționari din cadrul societăților
2. Aspecte contabile privind retragerea sau excluderea unor asociați/acționari din cadrul societăților
3. Aspecte fiscale privind retragerea sau excluderea unor asociați/acționari din cadrul societăților (Reguli privind impozitul pe profit, Reguli privind cesiunea de părți sociale)
4. Contabilitatea retragerii sau excluderii unor asociați/acționari din cadrul societăților
Retragerea asociaților cu anularea părților sociale ale acestora în condițiile în care în urma evaluării efectuate de evaluatorii autorizați s-a constatat că valorile activelor și datoriilor rezultate în urma acestei operațiuni sunt identice cu cele înregistrate în contabilitate, Retragerea asociaților cu anularea părților sociale ale acestora în condițiile în care în urma evaluării efectuate de evaluatorii autorizați s-a constatat că valorile activelor și datoriilor rezultate în urma acestei operațiuni nu sunt identice cu cele înregistrate în contabilitate, Retragerea asociaților cu cesiunea părților sociale ale acestora către asociații rămași în societate în condițiile în care în urma evaluării efectuate de evaluatorii autorizați s-a constatat că valorile activelor și datoriilor rezultate în urma acestei operațiuni sunt identice cu cele înregistrate în contabilitate, Retragerea asociaților cu anularea părților sociale ale acestora în condițiile în care în urma evaluării efectuate de evaluatorii autorizați s-a constatat că valorile activelor și datoriilor rezultate în urma acestei operațiuni sunt identice cu cele înregistrate în contabilitate. Cazul societăților plătitoare de impozit pe profit, Retragerea acționarilor din societatea pe acțiuni prin răscumpărarea acțiunilor deținute de acționari și anularea lor.

III. CONTABILITATEA MANAGERIALĂ ȘI MĂSURAREA PERFORMANȚEI

1. Aspecte specifice privind calculul costurilor (Clasificări ale costurilor - tipuri de costuri; Imputarea rațională a costurilor fixe; Absorbția /repartizarea costurilor indirecte; Procedee de determinare a costului unitar - calculația prin diviziune simplă, calculația prin coeficienți de echivalență, calculația prin suplimentare, procedee de calculație în cazul producției cuplate; Procedee de separare a costurilor în fixe și variabile)
2. Determinarea costurilor și a rezultatelor. Utilizarea sistemului conturilor de gestiune în România
3. Metode de calcul a costurilor (Metoda pe comenzi, Metoda pe faze; Metoda ABC)

4. Contul de rezultate diferențial și indicatorii specifici calculați pe baza acestuia. Analiza cost – volum - profit și performanța (modelul cost – volum - profit (CVP), pragul de rentabilitate, punctul de echilibru, cifra de afaceri critică, intervalul de siguranță, levierul operațional)
5. Măsurarea performanței prin metoda costurilor țintă (etapele costurilor țintă, metodologia de determinare a costurilor țintă)
6. Costul ciclului de viață al produsului (metodologia de determinare a costului ciclului de viață al produsului)
7. Decizii manageriale pe termen scurt bazate pe costuri (decizii de închidere sau continuare a activității, decizii de acceptare sau refuzare a comenzilor speciale, factori limitativi)
8. Măsurarea performanței prin bugete (bugetul vânzărilor, bugetul costurilor administrative și de distribuție, bugetul producției, bugetul achizițiilor de materiale directe, bugetul costurilor cu materialele directe, bugetul manoperei, bugetul costurilor indirecte de producție, bugetul costurilor de producție, bugetul de TVA, bugetul încasărilor, bugetul plăților, bugetul general de trezorerie, situațiile financiare previzionate)

Capitolul II CONTABILITATEA ALTOR TIPURI DE ENTITĂȚI

I. Aspecte privind contabilitatea instituțiilor publice

1. Aspecte fundamentale privind instituțiile publice (definiție, sfera de activitate, criteriile de clasificare, ordonatorii de credite, procesul bugetar, finanțarea instituțiilor publice, etapele finanțării, execuția bugetară)
2. Fundamente privind organizarea contabilității instituțiilor publice (clasificația bugetară-clasificația funcțională a veniturilor, clasificația funcțională și economică a cheltuielilor, principiile contabile, planul de conturi).
3. Forma și conținutul situațiilor financiare anuale (obiectiv, structură, etapele întocmirii și prezentării situațiilor financiare).
4. Contabilitatea activelor necurente/fixe (definiție, tipologie, delimitarea bunuri care aparțin domeniului public al statului și al unităților administrativ-teritoriale – bunuri care aparțin domeniului privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, sistemul de conturi, evaluarea inițială, cheltuieli ulterioare, evaluarea la ieșire, evaluarea la data bilanțului, amortizarea, ajustările pentru depreciere, reevaluarea, tratamente contabile specifice activelor fixe necorporale, corporale, financiare).
5. Contabilitatea activelor curente/circulante (definiție, tipologie, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea la ieșire, evaluarea la data bilanțului, ajustări pentru depreciere, tratamente contabile specifice stocurilor, creanțelor, investițiilor financiare pe termen scurt, trezoreriei).
6. Contabilitatea datoriilor (definiție, tipologie, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea la momentul decontării, evaluarea la data bilanțului, tratamente contabile specifice decontărilor cu furnizorii, salariații, protecția socială, bugetul statului, creditorii, tratamente contabile specifice provizioanelor).
7. Contabilitatea capitalurilor proprii (definiție, tipologie, sistemul de conturi, recunoașterea și evaluarea elementelor de capitaluri proprii, tratamente contabile specifice fondurilor, rezervelor din reevaluare, rezultatului patrimonial, rezultatului reportat).
8. Contabilitatea veniturilor și cheltuielilor (definiție, tipologie, sistemul de conturi, recunoaștere în contabilitate, tratamente contabile specifice veniturilor și cheltuielilor operaționale, financiare, extraordinare).

II. Contabilitatea persoanelor juridice fără scop patrimonial

1. Cadrul legislativ al constituirii și funcționării persoanele juridice fără scop patrimonial
2. Organizarea și conducerea contabilității
3. Tratamente contabile specifice persoanelor juridice fără scop patrimonial (Activele immobilizate; Activele circulante; Decontările cu terții; Capitalurile, rezervele, fondurile privind activitățile fără scop patrimonial și rezultatul reportat; Cheltuielile, veniturile și rezultatul perioadei; Subvențiile; Provizioanele)
4. Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare (Particularități privind componența, întocmirea și verificarea situațiilor financiare ale organizațiilor nonprofit; Particularități privind formatul bilanțului și contului rezultatului exercițiului în cazul organizațiilor nonprofit).

III. Aspecte privind contabilitatea bancară

1. Coordonate fundamentale privind contabilitatea sistemului bancar din România (obiectivul și responsabilitățile BNR, tipologia instituțiilor de credit și activitățile specifice aferente, organizarea teritorială a instituțiilor de credit).
2. Aspecte privind organizarea contabilității instituțiilor de credit (modul de organizare al contabilității instituțiilor de credit, planul de conturi, situațiile financiare).
3. Contabilitatea decontărilor intersedii/intrabancare (definiții, tipologie, recunoașterea în contabilitate a tranzacțiilor și evenimentelor).
4. Contabilitatea decontărilor interbancare /între instituții de credit (definiții, tipologie, decontări prin conturi de corespondent, decontări interbancare privind operațiunile de depozit și de împrumut, decontări între bănci care nu au legături directe, decontări prin compensare multilaterală, recunoașterea în contabilitate a tranzacțiilor și evenimentelor).
5. Contabilitatea operațiunilor cu clientela non-financiară (definiții, tipologie, recunoașterea în contabilitate a tranzacțiilor și evenimentelor specifice creditării și depozitelor).

IV. Contabilitatea în partidă simplă

Categoriile de persoane care aplică reglementările privind contabilitatea în partidă simplă; Reguli generale privind contabilitatea în partidă simplă; Registrele și documentele financiar-contabile utilizate în scopul conducerii contabilității în partidă simplă; Reguli privind arhivarea și păstrarea documentelor financiar-contabile; Inventarierea patrimoniului; Trecerea la organizarea contabilității pe baza regulilor în partidă dublă

BIBLIOGRAFIE

1. Adriana Florina Popa, Corina-Graziella Bâtcă-Dumitru, Liviu-Marian Matic, Ileana Nișulescu Ashrafzadez, Aurelia Ștefănescu, Adriana Tiron Tudor, *Contabilitatea altor tipuri de entități*, Editura CECCAR, București, 2019, ISBN 978-606-580-0878
2. Corina-Graziella Bâtcă-Dumitru, *Contabilitatea operațiilor de fuziune, divizare, dizolvare și lichidare*, Editura CECCAR, București, 2020, ISBN 978-606-580-110-3
3. Corina-Graziella Bâtcă-Dumitru, Daniela-Nicoleta Sahlian, Cleopatra Șendroi, *Managementul performanței*, Editura CECCAR București, 2019, ISBN 978-606-580-097-7
4. Corina-Graziella Bâtcă-Dumitru, Calu Daniela, Ponorică Andreea, *Contabilitate managerială*, Editura CECCAR, București, 2018, ISBN 978-606-580-076-2
5. Corina-Graziella Bâtcă-Dumitru, *Contabilitate și raportare financiară*, Editura CECCAR București, 2018, ISBN 978-606-580-077-9
6. Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România - Institutul Național de Dezvoltare Profesională Continuă, *Sinteze, exemple și studii de caz pentru pregătirea candidaților la examenul de aptitudini pentru obținerea calității de expert contabil și de contabil autorizat*, Editura CECCAR, București, 2021, ISBN 978-606-580-124-0.

7. IASB, *Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS®)* – Norme oficiale emise la 1 ianuarie 2017, Partea A, Cadrul general conceptual de raportare financiară și dispoziții, Editura CECCAR, București, 2017
8. *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare
9. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare-Partea a V-Reguli specifice privind proprietatea publică și privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.
10. *Legeanr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare .
11. *Legea nr.196/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 660 din 30 iulie 2018, cu modificările ulterioare
12. *Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 18 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare
13. *Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 30 iunie 2004, cu modificările ulterioare
14. *Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 201/21.03.2014.
15. *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare
16. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organisme internaționale*, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 593 din 20 septembrie 2013, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul I ”Implementarea și funcționarea sistemului național de verificare, monitorizare, raportare și control al situațiilor financiare, angajamentelor legale și bugetelor entităților publice”
17. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 517/2016 pentru aprobarea de proceduri aferente unor module care fac parte din procedura de funcționare a sistemului național de raportare-Forexbug*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 21 aprilie 2016, cu modificările și completările ulterioare
18. *Legea nr. 367/2022 privind dialogul social*, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1238 din 22 decembrie 2022.
19. *Legea partidelor politice nr. 14/2003*, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 408/10.06.2015.
20. *Normele metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale*, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.792/ 2002, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 23 ianuarie 2003, cu modificările și completările ulterioare
21. *Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005*, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.186 și 1.186 bis din 29 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare
22. *Normele metodologice privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe corporale aflate în patrimoniul instituțiilor publice*, aprobate prin Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3.471 / 2008, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 835 din 11 decembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare
23. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.265/2019 privind reguli de elaborare de către instituțiile publice a situațiilor financiare întocmite începând cu finele trimestrului III al anului*

- 2019, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 832 din 14 octombrie 2019, cu modificările și completările ulterioare
24. *Ordinul Băncii Naționale a României nr. 24/2010 pentru completarea Ordinului Băncii Naționale a României nr. 15/2009 privind întocmirea de către instituțiile de credit, în scop informativ, de situații financiare anuale individuale conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 13 decembrie 2010
  25. *Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit* (Anexa 1 și Anexa 2), republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 96 din 10 februarie 2020, cu modificările ulterioare
  26. *Ordinul Băncii Naționale a României nr. 9/2010 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară de către instituțiile de credit, ca bază a contabilității și pentru întocmirea de situații financiare anuale individuale, începând cu exercițiul financiar al anului 2012*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 30 iulie 2010
  27. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din 30 decembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare
  28. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.826/2003 pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23 din 12 ianuarie 2004
  29. *Ordinul ministrului finanțelor nr. nr. 4268/2022 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, precum și pentru reglementarea unor aspecte contabile*, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 22 din 9 ianuarie 2023
  30. *Ordinul ministrului finanțelor nr. 1669/2022 pentru aprobarea Sistemului de raportare contabilă la 30 iunie 2022 a operatorilor economici*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 19 iulie 2022
  31. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.634/2015 privind documentele financiar-contabile*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 și 910 bis din 9 decembrie 2015
  32. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.020 bis din 19 decembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare
  33. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 704 din 20 octombrie 2009
  34. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.103/2017 privind aprobarea Reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 984/12.12.2017, cu modificările și completările ulterioare.
  35. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 450/2016 pentru aprobarea Procedurii de corectare a erorilor cuprinse în situațiile financiare anuale și raportările contabile anuale depuse de operatorii economici și persoanele juridice fără scop patrimonial*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.274/12.04.2016, cu modificările și completările ulterioare.
  36. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 897/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice privind reflectarea în contabilitate a principalelor operațiuni de fuziune, divizare, dizolvare și lichidare a societăților, precum și de retragere sau excludere a unor asociați din cadrul societăților*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 bis din 22 septembrie 2015, cu completările ulterioare.

37. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 170/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind contabilitatea în partidă simplă*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 24 februarie 2015, cu modificările ulterioare.
38. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 27 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare
39. *Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații*, publicată în Monitorul Oficial nr. 39/31.01.2000, cu modificările și completările ulterioare.
40. *Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 624 din 31 august 2003, *aprobată prin Legea nr. 493/2003*, cu modificările și completările ulterioare”;
41. *Ordinul ministrului finanțelor nr. 28/2021 privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2020 și pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor publice în domeniul contabilității instituțiilor publice*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 12 ianuarie 2021;
42. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1801/2020 pentru aprobarea componentei, a modelelor și a normelor metodologice de elaborare a rapoartelor privind situațiile financiare, a rapoartelor privind notele la situațiile financiare și alte rapoarte/anexe trimestriale și anuale generate din sistemul național de raportare - Forexbug*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 280 din 03 aprilie 2020, cu modificările și completările ulterioare.

2. FISCALITATE

I. Impozitul pe profit

1. Rezultatul fiscal
2. Calculul impozitului pe profit (cota de impozitare, scutiri de la plata impozitului, deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare, reguli speciale de impozitare)
3. Declararea și plata impozitului pe profit
4. Declararea, reținerea și plata impozitului pe dividendele plătite unei persoane juridice române
5. Norme împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne
6. Aplicabilitatea Ordinului ministrului finanțelor publice și al ministrului educației naționale și cercetării științifice nr.1056/4435/2016 pentru aprobarea Normelor privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare – dezvoltare la calculul rezultatului fiscal.

II. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

1. Cotele de impozitare
2. Baza de impozitare
3. Ieșirea din sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor
4. Obligații declarative și de plată

III. Impozitul pe venit și contribuțiile sociale obligatorii

A.- Impozit pe venit:

1. Contribuabilii și categoriile de venituri supuse impozitului pe venit;
2. Cote de impozitare;
3. Determinarea bazei de calcul al impozitului pe categorii de venit;
4. Obligațiile plătitorilor de venituri și ale contribuabililor;
5. Venitul net anual impozabil;
6. Venituri supuse impozitului final cu reținere la sursă;
7. Obligații declarative și de plată;
8. Reguli privind asocierile fără personalitate juridică.

B. Contribuții sociale obligatorii:

1. Contribuabilii/plătitorii de venit care datorează contribuții sociale obligatorii la sistemele de asigurări sociale;

2. Categoriile de venituri pentru care se datorează contribuții sociale obligatorii;

3. Cotele contribuțiilor sociale obligatorii;

4. Bazele de calcul ale contribuțiilor sociale obligatorii;

5. Excepții generale - venituri care nu se cuprind în bazele de calcul ale contribuțiilor sociale obligatorii;

6. Excepții specifice - venituri pentru care nu se datorează contribuții sociale obligatorii grupate în funcție de categoriile din care fac parte persoanele care realizează veniturile;

7. Calculul, reținerea la sursă și plata contribuțiilor sociale obligatorii;

8. Declararea contribuțiilor sociale obligatorii;

Contribuții sociale datorate de către persoanele fizice prin opțiune: persoane fizice care pot exercita opțiunea, baze de calcul, stabilire, declarare și plată.

IV. Impozitul pe veniturile nerezidenților

1. Veniturile impozabile obținute din România de nerezidenți

2. Cotele de impozitare

3. Sediul permanent

4. Coroborarea prevederilor Codului fiscal cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impunerii și a legislației Uniunii Europene

5. Obligații declarative și de plată

V. Taxa pe valoarea adăugată

1. Operațiuni cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată

2. Locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată

3. Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

4. Baza de impozitare

5. Cotele de TVA

6. Operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată

7. Regimul deducerilor

8. Persoana obligată la plata taxei

9. Înregistrarea în scopuri de taxă pe valoarea adăugată

10. Regimuri speciale

11. Perioada fiscală

12. Documente și declarații specifice

13. Obligații de plată

14. Jurisprudența Curții Europene de Justiție (Directiva TVA; Principii în aplicarea TVA conform Directivei, etc.)

VI. Impozite și taxe locale

1. Impozitul și taxa pe clădiri (Impozitul pe clădirile aflate în proprietatea persoanelor fizice; Impozitul/taxa pe clădirile aflate în proprietatea persoanelor juridice; Plata impozitului/taxei pe clădiri)

2. Impozitul și taxa pe teren

3. Impozitul pe mijloacele de transport.

BIBLIOGRAFIE

1. Popa Adriana Florina, Păunescu Mirela, Ciobanu Radu – Fiscalitate, Ed. CECCAR, 2019
2. Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România- Institutul Național de Dezvoltare Profesională Continuă, *Sinteze, exemple și studii de caz pentru pregătirea candidaților la examenul de aptitudini pentru obținerea calității de expert contabil și de contabil autorizat*, Editura CECCAR București, 2021, ISBN 978-606-580-103-5
3. Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 22/ 13.01.2016, cu modificările și completările ulterioare
4. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare
5. *Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2541/2022 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”*, publicat în Monitorul Oficial al României, nr. 1246 din 23 decembrie 2022
6. *Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 1056/4435/2016 pentru aprobarea Normelor privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare la calculul rezultatului fiscal*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 13 iulie 2016, cu modificările și completările ulterioare
7. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 153 din 3 septembrie 2020 pentru instituirea unor măsuri fiscale de stimulare a menținerii/creșterii capitalurilor proprii, precum și pentru completarea unor acte normative*, publicat în Monitorul Oficial nr. 817 din data de 4 septembrie 2020

3. DREPT

- I. Raportul juridic civil. Părțile acestuia. Conținut (drepturile și obligațiile părților). Obiectul raportului juridic. Bunurile
- II. Contractul. Clasificarea contractelor. Condiții de validitate: capacitate, consimțământ, obiect, cauză. Condiții de formă. Încheierea contractului. Oferta de a contracta. Acceptarea. Momentul și locul încheierii contractului
- III. Fondul de comerț. Natură juridică și elemente. Actele juridice cu privire la fondul de comerț
- IV. Profesioniștii – persoane fizice. Persoana fizică autorizată. Întreprinderea individuală. Întreprinderea familială. Condiții impuse de lege profesionistului în vederea dobândirii calității de comerciant
- V. Contractul de societate potrivit Codului civil
- VI. Societățile. Clasificări. Formele juridice ale societăților. Actul constitutiv al societății și modificarea acestuia. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății
- VII. Constituirea societăților pe acțiuni și a societăților în comandită pe acțiuni
- VIII. Funcționarea societăților. Reguli comune. Reguli specifice: societatea în nume colectiv, societatea în comandită simplă, societatea pe acțiuni, societatea în comandită pe acțiuni, societatea cu răspundere limitată
- IX. Excluderea și restragerea asociațiilor
- X. Raporturi individuale de muncă. Angajarea. Conținutul contractului individual de muncă (clauze obligatorii, clauze speciale). Contracte de muncă atipice. Modificarea, suspendarea și încetarea contractului individual de muncă.
- XI. Raporturi colective de muncă. Partenerii sociali. Negocierea colectivă. Succesul negocierii colective: contractul colectiv de muncă. Eșecul negocierii colective: conflictul colectiv de muncă

BIBLIOGRAFIE

1. Nely Militaru, Dreptul afacerilor II – 2017, Editura CECCAR, București
2. Raluca Dimitriu, Elemente de dreptul muncii II – 2017, Editura CECCAR, București
3. Cartea a V-a, Titlul II, Capitolul I (art. 1166 - art. 1323) din *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil*, republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările și completările ulterioare.
4. *Legea societăților nr. 31/1990*, republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.
5. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare.
6. *Codul muncii, Legea nr. 53/2003*, republicată în Monitorul oficial al României, partea I nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare.
7. Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1238 din 22 decembrie 2022.
8. *Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 466 din 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare.
9. Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România - Institutul Național de Dezvoltare Profesională Continuă, *Sinteze, exemple și studii de caz pentru pregătirea candidaților la examenul de aptitudini pentru obținerea calității de expert contabil și de contabil autorizat*, Editura CECCAR, București, 2021, ISBN 978-606-580-124-0.

4. ANALIZA FINANCIARĂ A ÎNTREPRINDERII

I. Analiza bilanțului și indicatorii de poziție financiară

1. Bilanțul financiar (logica bilanțului financiar, corecțiile care se efectuează asupra bilanțului contabil în scopul elaborării bilanțului financiar)
2. Bilanțul funcțional (retratările necesare în vederea întocmirii bilanțului funcțional, indicatorii de echilibru financiar)
3. Analiza poziției financiare a întreprinderii (Activul net contabil/Situația Netă/ (ANC/SN); Fond de rulment (FR); Necesarul de fond de rulment (NFR), Fondul de rulment net global (FRNG), Necesarul de fond de rulment (NFR) funcțional, Necesarul de fond de rulment de exploatare (NFRE), Necesarul de fond de rulment în afara exploatarei (NFRAE), Trezoreria netă (TN))

II. Analiza contului de profit și pierdere

1. Tabloul soldurilor intermediare de gestiune
2. Marjele de acumulare (Marja asupra cheltuielilor variabile MCV, earnings before interests, taxes, depreciation and amortization- profit înainte de impozit, dobânzi, depreciere și amortizare EBITDA, earnings before interests and taxes – profit înainte de impozit și dobânzi EBIT, earnings before taxes – profit înainte de impozit EBT, Rezultatul net (RN))
3. Capacitatea de autofinanțare (CAF) –metoda aditivă și metoda deductivă
4. Analiza pragului de rentabilitate
5. Analiza rentabilității (ratele de marjă - Rata marjei profitului înainte de dobânda, taxe, amortizări și depreciere, Rata marjei nete de exploatare, Rata marjei nete, Rata marjei brute de autofinanțare, rata rentabilității economice, rata rentabilității financiare, levierul financiar, efectul de levier)

III. Analiza rentabilității și riscului

1. Calculul și interpretarea ratelor de structură a bilanțului

2. Calculul și interpretarea ratelor de rentabilitate a capitalurilor, Rentabilitatea activelor (Return On Assets - ROA), Rentabilitatea capitalurilor investite (Return on Invested Capital - ROIC), Rentabilitatea financiară (Return on Equity-ROE)
3. Calculul și interpretarea ratelor de finanțare
4. Calculul și interpretarea indicatorilor de lichiditate
5. Calculul și interpretarea indicatorilor de solvabilitate
6. Calculul și interpretarea ratelor de rotație a posturilor de bilanț (viteza de rotație, durata de rotație)

IV. Analiza riscului de faliment

V. Valoarea în timp a banilor (principiul valorii în timp a banilor, fructificarea în timp a valorii banilor, actualizarea în timp a valorii banilor și capitalizarea în timp a valorii banilor)

BIBLIOGRAFIE

1. Radu Ciobanu, Elena Valentina Țilică, *Finanțe și management financiar*, Editura CECCAR București, 2019, ISBN 978-606-580-091-5
2. Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România- Institutul Național de Dezvoltare Profesională Continuă, *Sinteze, exemple și studii de caz pentru pregătirea candidaților la examenul de aptitudini pentru obținerea calității de expert contabil și de contabil autorizat*, Editura CECCAR București, 2021

5. DOCTRINA ȘI DEONTOLOGIA PROFESIEI CONTABILE (ETICA PROFESIONISTILOR CONTABILI)

I. Profesia contabilă

1. Delimitarea profesiei contabile de alte profesii
2. Activitățile componente ale profesiei contabile
3. Rolul profesiei contabile

II. Reglementarea profesiei contabile

1. Necesitatea reglementării profesiei contabile
2. Necesitatea și rolul organismelor profesionale.
3. Reglementarea la nivel internațional
4. Reglementarea profesiei contabile în România (dobândirea calității de expert contabil și contabil auditorizat, exercitarea profesiei)

III. Etica în profesia contabilă

1. Etica în profesia contabilă– elemente conceptuale
2. Necesitatea unui Cod Etic al profesiei contabile

IV. Codul etic internațional pentru profesioniștii contabili (inclusiv Standardele Internaționale privind Independența) al International Federation of Accountants (IFAC)

1. Conformarea cu dispozițiile Codului, principiile fundamentale și cadrul general conceptual
2. Profesioniști contabili angajați
3. Profesioniști contabili practicieni
4. Standardele Internaționale privind Independența (în cazul misiunilor de audit și de revizuire precum și în cazul altor misiuni de asigurare decât cele de audit și de revizuire)

V. Organizarea și funcționarea CECCAR

BIBLIOGRAFIE

1. *Codul etic internațional pentru profesioniștii contabili (inclusiv Standardele Internaționale privind Independența) al International Federation of Accountants (IFAC)*, Ediția 2018, traducere CECCAR, disponibil la: <https://www.codetic-standardeinternationale.ro/codul-etice-international/>
2. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 8 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare
3. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, aprobat prin Hotărârea Conferinței naționale a experților contabili și contabililor autorizați din România nr. 1/1995*, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 12 august 2008, cu modificările și completările ulterioare
4. *Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România- Institutul Național de Dezvoltare Profesională Continuă, Sinteze, exemple și studii de caz pentru pregătirea candidaților la examenul de aptitudini pentru obținerea calității de expert contabil și de contabil autorizat*, Editura CECCAR București, 2021, ISBN 978-606-580-103-5